

Bonusovka č. 2

... je zřícenina rozsáhlého hradu na strmém výběžku do údolí Dyje. Patří k nejstarším šlechtickým sídlům založeným na Moravě, neboť roku 1251 se připomíná ... **(1. tajenka)** tří leknínových listů z nedaleké rakouské Trnavy (Unterthürnaui). Na Moravě se angažovali v zeměpanských službách a některé větve se u nás usadily. Nejznámějším příslušníkem rodu byl Vikart z Trnavy, který se pohyboval v okruhu Přemysla Otakara II. a byl purkrabím na Vranově. Hrad byl někdy v letech 1283-86 dobyt Rakušany, neboť se na něm usadila ... **(2. tajenka)**. S trestnou výpravou souhlasil i mladý král Václav II, který za pomoci Závěše z Falkenštejna potíral lupiče v jiných částech Moravy. Roku 1354 byl na hradě královský purkrabí Petr Hecht z Rosic, jenž obhospodařoval také Vranov, ale král Zikmund ho roku 1422 zapsal Lipoltovi Krajířovi z Krajku. Nepokojné časy husitských válek vyvolaly opevnění hradu parkánovou zdí s hranolovými baštami. Stalo se tak do roku 1440, neboť tehdy byl jako „peleš lotrovská“ z rozhodnutí stavů vykoupen z rukou Jana Krajíře a měl být pobořen. Zda k tomu došlo není známo. Po rozpouštění krajířského zboží v roce 1487 byl však hrad pustý.

Čím majetkem je hrad dnes?

VODOROVNĚ:

A. Námitky; vysílání; jít pomalými krůčky. - **B. 1. tajenka.** - **C.** Otec (z Rukopisu zelenohorského) ; sušenka; povel přestat pádlovat; atol v Indonésii. - **D.** Toulavá ženská; soutěska; soused; iniciály českého politika, hudebního vědce a kritika (Masarykův stoupenec). - **E.** Největší evropská činná sopka; pánev; uzavřená společnost; sídlo v Nigérii. - **F.** Známý také jako, alias; dost (při braní karet v jednadvaceti); vlákna z plodů kokosovníku; pěstovaný strom s trnitými větvemi. - **G.** Citoslovce stejnoměrných úderů; úsvit; služba za plat; svislá. - **H.** Neprůchodnost střev; skřípec; autor komedie Hrátky s čertem; stavební jednotka zárodečné plasmy. - **I. 2. tajenka.** - **J.** Arzenovodík; český básník a sběratel folkloru; výměna.

SVISLE:

1. Užitek; zdobený vojenský kabát. - **2.** Insekticid (dnes již neužívaný); hůl s bodcem; kmen v Ugandě. - **3.** Psí citoslovce; nadávka slídivému člověku; ředitel. - **4.** Opilec; cizopasná hlísti. - **5.** Ozdobná pokrývka na stůl; figura v šachu; jméno hlásky. - **6.** Věc; zařízení na přenášení lahví; hlavní zdrojnice Berounky. - **7.** Písmeno řecké abecedy; venkov; obor. - **8.** Hlavěnka dávivá; velký kus sloupnuté stromové kůry. - **9.** Velký druh kobylky; tropické dřeviny; kmen v Libérii (při ústí řeky St. Paul). - **10.** Inu; chladnokrevnost; pokrm ze syrových brambor a mouky. - **11.** Citoslovce vyjadřující volání na drůbež; veletok vzniklý soutokem Šilky a Arguně; skupina lidí spjatá společnými zájmy. - **12.** Organismus, který potřebuje k životu vzdušný kyslík; albánský politik (Enver). - **13.** Lék v podobě jemného prášku; kulatý kameninový hrnec s hubičkou a dvěma uchy; v módě. - **14.** Jeden z nejstarších uherských rodů; výrazné rozhraní dvou časových úseků; Asiat. - **15.** Norská objemová jednotka; hádavý člověk.

Prameny:

SSJČ, PSJČ, UNI 10, ASCS, MČSE, CJC, RYS 3, KKKS (první vydání), Nový encyklopedický slovník gastronomie, J. Hubáček: Malý slovník českých slangů, M. Plaček: Hrad a zámky na Moravě a ve Slezsku (Libri 1996).

Řešení 1. kola: Žebrák, kaple sv. Apolináře a Markéty, Točnick

A. Acida; metro; osten. - **B. JÁDRO A PŘEDHRADÍ.** - **C.** DR; Vont; vítr; odhoz. - **D.** Améba; běda; pacr; SK. - **E.** Mona; fasa; pase; bio. - **F.** Osa; post; dogo; garo. - **G.** KT; roje; nebe; parob. - **H.** Arest; suka; soud; Aš. - **I. PO JEHO DOKONČENÍ.** - **J.** Iveta; baran; sonet.

Výsledky 1. kola:

0 – Bednarski, Bednář, Bezděk, Černý, Dederá, Drdel, Gášek, Haman, Jakubček, Járová, Kousal, Kučírek, Kupka, Olyšar, Ota, Peldřimovská, Pešta, Pláňava, Rusá, Ryška, Říha, Sebera, Spáčil, Štefek, Tučka, Turek, Vagaiová, Vojník; 1 – Bonaventura Š., Jalůvka, Kučera, Sklenka, Zelený; 2 – Auterský, Chylová, Příkryl; 3 – Hrachovcová; 50 – Havel.

Řešení křížovky (celý obrazec) posílejte do 31. března 2023 na adresu:

V. Kučavová, Hlavní třída 520/126, 353 01 Mariánské Lázně nebo e-mailem na adresu

V.Kucavova@seznam.cz